

Charakter przejściowy świadczeń pomocy społecznej

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 03, październik 2015 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 1204

Z przepisów prawa regulujących tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej wynika, że udzielając stosownych świadczeń, organ kieruje się ogólną zasadą dostosowywania rodzaju, formy i rozmiaru świadczeń do okoliczności konkretnej sprawy, jak również uwzględniania potrzeb osób korzystających z pomocy, jeżeli potrzeby te odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej.

Zaznaczyć trzeba, że organy odpowiedzialne za udzielenie pomocy dysponują ograniczonymi środkami finansowymi. Rozpoznając wniosek o przyznanie zasiłku celowego organ musi mieć natomiast na względzie nie tylko interes osoby wnioskującej o zasiłek, ale również interesy innych osób będących w trudnej sytuacji materialnej i potrzebujących wsparcia. Jeżeli zatem organ oceniając z jednej strony sytuację materialną i osobistą wnioskodawcy, a z drugiej strony własne możliwości finansowe - w kontekście ogólnej liczby osób ubiegających się o pomoc i hierarchię zgłoszonych przez nich żądań - uzna, że nie istnieje możliwość przyznania zasiłku, to decyzji takiej - nie można zarzucić naruszenia prawa.

Należy również podkreślić, że przepisy ustawy o pomocy społecznej formułują podstawową zasadę, wedle której każda osoba ma obowiązek pełnego wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości w celu pokonania trudnej sytuacji życiowej, a jeżeli nie wykonuje takiego obowiązku, to zasadniczo nie jest uzasadnione udzielenie takiej osobie pomocy ze środków publicznych. Jednym z podstawowych celów określonych w omawianej ustawie jest bowiem aktywizacja świadczeniobiorców. Wskazać należy, że pomoc przyznawana na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej - bez względu na jej rodzaj - ma charakter jedynie przejściowy i zakłada wykształcenie odpowiednich postaw u osób z niej korzystających, w celu pokonania życiowych trudności. Nie ma ona w żadnym wypadku zamieniać się w stałe i jedyne źródło utrzymania dla osób o nią występujących. Przez współdziałanie osoby ubiegającej się o pomoc należy rozumieć gotowość do podjęcia współpracy z pracownikiem socjalnym oraz skorzystanie z jego uzasadnionych i rozsądnych propozycji mających pomóc tej osobie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, w jakiej się znalazła, w celu "wyjścia" z systemu pomocy społecznej i umożliwienia jej samodzielnego, odpowiedzialnego życia w społeczeństwie.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 u.p.s. bierna bądź roszczeniowa postawa podmiotów objętych pomocą społeczną może spowodować odmowę przyznania świadczenia bądź wstrzymanie wypłaty świadczenia. Przepis ten statuuje po stronie organów obowiązek wszechstronnej analizy i oceny postawy osoby ubiegającej się o pomoc społeczną pod kątem istnienia po jej stronie woli współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, a także pozostałych okoliczności wymienionych w przywołanym przepisie, których wystąpienie uzasadnia odmowę przyznania bądź wstrzymanie świadczeń. Wobec tego na organach administracji spoczywa obowiązek przeanalizowania, również w tym aspekcie, postępowania osoby domagającej się świadczeń pomocowych.

Źródło: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 24 marca 2015 r., IV SA/GI 705/14